

วิเคราะห์ข้อมูลฆ่าตัวตายจังหวัดลำพูนและ
ข้อเสนอแนะมาตรการป้องกันแก้ไข

เนื้อหา

1. การฆ่าตัวตายสำเร็จ(suicide) และพยายามฆ่าตัวตาย(suicide attempt) ของจังหวัด
ปีงบประมาณ 2566
2. เหตุปัจจัย และวิธีที่ใช้ฆ่าตัวตายในจังหวัด
ปีงบประมาณ 2566
3. มาตรการป้องกันแก้ไขปัญหาฆ่าตัวตายที่ควรจะมี
ของจังหวัด
4. ข้อเสนอแนะมาตรการและกิจกรรมป้องกันแก้ไข
ปัญหาฆ่าตัวตายสำหรับจังหวัด.....ปี 2566

จังหวัดลำพูน

สถานการณ์ฆ่าตัวตายสำเร็จ
และพยายามฆ่าตัวตาย
ของจังหวัดลำพูน

ปีงบประมาณ 2566

ตารางแสดงการฆ่าตัวตายและพยายามฆ่าตัวตาย งบประมาณ 2566 จังหวัดลำพูน

กลุ่มอายุ	จำนวนประชากร ของจังหวัด	จำนวนผู้ฆ่าตัวตาย สำเร็จ	AGE SPECIFIC SUICIDE RATE 100,000	จำนวนพยายาม ฆ่าตัวตาย (คน)	Suicide attempt rate 100,000
0-4 ปี	14,212	0	0.00	0	
5-14 ปี	35,604	0	0.00	3	0.00
15-19	19,116	0	0.00	11	57.54
20-59	225,840	37	16.58	47	20.81
60 ขึ้นไป	102,531	17	16.38	14	13.65
รวม	397,303	54	13.59	75	18.88

อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ (*crude Suicide rate*) ของจังหวัด = 13.59

ต่อแสนประชากร

อัตราการการพยายามฆ่าตัวตายของจังหวัด = 18.88

ต่อแสนประชากร

เหตุปัจจัยและวิธีที่ใช้ฆ่าตัวตาย และ
พยายามฆ่าตัวตาย
ของจังหวัดลำพูน
ปีงบประมาณ 2566

วิธีการที่ใช้ฆ่าตัวตายและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของการฆ่าตัวตายสำเร็จ จ.ขอนแก่น ปีงบประมาณ 2566

โรคเรื้อรังทางกาย

- 1) เบาหวาน 12%
- 2) ความดัน 8 %
- 3) ไตวาย 4/ปวดข้อ/อัมพาตโรคละ 4%
- 4) อื่นๆ 20% เช่น รูมาตอยด์ COPD โลหิตจาง

โรคทางจิตเวช

- 1) โรคจิตเภท 20%
- 2) ซึมเศร้า 16%
- 3) อื่นๆ 8% เช่น โรคพิษสุราเรื้อรัง

ปัจจัยเสี่ยง*

1. ป่วยโรคทางกายเรื้อรัง 36%
2. ป่วยโรคทางจิตเวช 44%
3. ติดสุรา 24%
4. เคยทำร้ายตนเอง 36%
5. คนในครอบครัวฆ่าตัวตาย 16%
6. หุนหันพลันแล่น 28%

ปัจจัยกระตุ้น

1. ปัญหาในชีวิต 85%
  - 1.1 ปัญหาความสัมพันธ์ 24% (ทะเลาะในครอบครัว, น้อยใจ, ถูกทำร้าย)
  - 1.2 การเจ็บป่วย 20% (เป็นภาระครอบครัว, ทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วย)
  - 1.3 เงิน -หนี้สิน 16 % (ตกงาน, มีหนี้สินจากการค้าประกัน)
2. อาการทางจิตกำเริบ 44%
3. พิษจากสุรา 16 %
4. พิษจากยาเสพติด 16%

ด้านกั้น Barriers

1. ควบคุม/ป้องกันการเข้าถึงสารพิษและวัสดุอุปกรณ์ ไม่มี 64%

เพศชาย 84 %

วิธีการ

- ผูกคอ 67.5%
- กินยาฆ่าจิตพิษ 10%
- กินสารเคมี 10%

รับจ้าง 36 %
เกษตรกรกรรม 12 %
อื่นๆ 28 %

ปัจจัยป้องกัน

-ความเชื่อทางศาสนา	น้อย	32%
-ความผูกพันแน่นแฟ้น	น้อย	48%
- เอื้ออาทรเกื้อกูล	น้อย	44%
-เข้าถึงบริการ	น้อย	40%
-มีทักษะแก้ปัญหา	น้อย	48 %

มีสัญญาณเตือน พบ 36 %
พูดบน /บอกญาติ 28 %
แสดงออกทางพฤติกรรม 8%

การเฝ้าระวังป้องกัน

1. การฆ่าตัวตาย : คัดกรองไม่ครอบคลุม/ชุมชนขาดการเฝ้าระวังและติดตาม
2. โรคซึมเศร้า : คัดกรองไม่ครอบคลุม/ติดตามไม่ต่อเนื่อง
3. โรคจิต : ขาดนัด/ขาดยา/ขาดการส่งต่อข้อมูลเพื่อการดูแล
4. สุรายาเสพติด : ขาดการเฝ้าระวังในชุมชน/คัดกรองไม่ครอบคลุม/ขาดการติดตามที่ต่อเนื่อง
5. มี ระบบแจ้งเตือน/แจ้งเหตุ 24 %

2. ปิดกั้น/เฝ้าระวัง ป้องกันสถานที่ ไม่มี 76%

*บางรายอาจมีปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยกระตุ้นมากกว่าหนึ่งปัจจัย
แหล่งข้อมูล : SDV ต.ค.65- มิ.ย.66 (ณ วันที่ 26 มิ.ย.66) N=25

เหตุปัจจัยและวิธีที่ใช้ในกลุ่มพยายามฆ่าตัวตาย จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัยเสี่ยง

- 1.โรคทางจิตเวช 40%
  - โรคซึมเศร้า 33% -โรคจิต 5%
- 2.โรคทางกาย 10%
  - (DM 4%, HT 3%)
- 4.ใช้แอลกอฮอล์ 9%
- 5.ติดสารเสพติด 7%

ปัจจัยกระตุ้น

- 1.ด้านความสัมพันธ์ 84 %
  - น้อยใจถูกดูต่ำ 50%
  - ทะเลาะกับคนใกล้ชิด 48%
  - ผิดหวังความรัก 19%
- 2.ด้านเศรษฐกิจ 19% (หนี้สิน9%, ยากจน 5%, ตกงาน 3%)
- 3. ปัญหาจากการเจ็บป่วยทางกาย/จิต 22 %
  - ทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วย 21%

ด้านอื่น

การควบคุม/ป้องกันการเข้าถึงสารพิษและวัสดุอุปกรณ์ใช้ฆ่าตัวตาย

การปิดกั้นหรือป้องกันสถานที่ฆ่าตัวตาย

เพศหญิง

78%

วิธีการพยายามฆ่าตัวตายสูงสุด

- กินยาเกินขนาด 63%
- ใช้ของมีคม 16%
- ผูกคอ 9%

- 1.กลุ่มวัยเรียนนักศึกษา อายุ 10-19 ปี 52%
- 2. AGE SPECIFIC RATE = 89.75

ไม่มีข้อมูล

เฝ้าระวังสัญญาณเตือน พบ (40 ราย) 13 %

ปัจจัยป้องกัน (อ่อนแอ)

การเฝ้าระวังป้องกัน (ล้มเหลว)

มาตรการป้องกันแก้ไข
ปัญหาฆ่าตัวตายที่ควรจะมี
สำหรับจังหวัดลำพูน

ปีงบประมาณ 2566

ตัวอย่าง มาตรการที่ควรมีตาม TK MODEL สำหรับจังหวัด.....

Goal : การฆ่าตัวตายลดลงจากปี 2566 ร้อยละ.....

Suicide

Common risk factors

1. ป่วยโรคทางจิตเวช 44%
2. ป่วยโรคทางกายเรื้อรัง 36%
3. เคยทำร้ายตนเอง 36%
4. ติดสุรา 24%
5. หุนหันพลันแล่น 28%

Suicide attempt

1. โรคทางจิตเวช 40%
- โรคซึมเศร้า 33% - โรคจิต 5%
2. โรคทางกาย 9.96%
(DM 4%, HT 3%)
4. ใช้แอลกอฮอล์ 9.23%
5. ติดสารเสพติด 6.64%

การเฝ้าระวังพบสัญญาณเตือน

Suicide พบ 36%

Suicide attempt พบ 13%

พื้นที่ดำเนินการทุกอำเภอ
เน้น พื้นที่ที่มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จสูง

การจัดและลดปัจจัยเสี่ยง

1. มาตรการเพิ่มคุณภาพการดูแลผู้ป่วยจิตเวช (เน้น Schizophrenia, MDD) : (ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงของการฆ่าตัวตายที่สำคัญ) โดยนำผู้ป่วยทุกรายเข้ารับการประเมินอาการซ้ำหากยังไม่ remission ให้พบจิตแพทย์เพื่อปรับการรักษาและติดตามผู้ป่วยที่อยู่ระหว่างการรักษาไม่ให้ขาดยา
  - จัดทำฐานข้อมูลเชื่อมโยงในหน่วยบริการทุกระดับ
  - วางระบบการเฝ้าระวังติดตามเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องจน remission ให้ครอบคลุมกลุ่มจิตเวชหลังพ้นโทษ
  - ค้นหากกลุ่มเสี่ยงเชิงรุกในพื้นที่แบบ active surveillance ในกลุ่ม SMI เพื่อนำเข้าสู่ระบบบริการ
2. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพระบบดูแลผู้ติดสุราและสารเสพติด : (ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ) โดยค้นหา/ประเมินผู้ใช้สารเสพติดและผู้ดื่มสุรากับ ASSIST หรือ AUDIT เพื่อนำผู้ติดสุรา (Alcohol dependence) และผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการรักษารวมทั้งเพิ่มการติดตามป้องกันการกลับซ้ำ

การเฝ้าระวังในกลุ่มเสี่ยง

3. มาตรการเฝ้าระวังการฆ่าตัวตายแบบมุ่งเป้า : โดยประเมินแนวโน้มฆ่าตัวตายด้วย 8Q แล้วให้การดูแลช่วยเหลือตามความรุนแรงใน 3 กลุ่มเสี่ยงหลัก 1)ผู้ป่วยจิตเวช (Schizophrenia, MDD) 2)ผู้ติดสุรารายาเสพติด 3)ผู้ที่เคยพยายามฆ่าตัวตาย ควรประเมินทุกเดือน
4. มาตรการคัดกรองผู้ป่วย NCD ด้วย 2Qplus โดยบูรณาการร่วมกับระบบปฐมภูมิ 3 หมอ
5. เพิ่มความรู้ความรอบรู้ในการเฝ้าระวังสัญญาณเตือนและทักษะการช่วยเหลือเบื้องต้นสำหรับกลุ่มเสี่ยง
  - ฝึกอบรมญาติและอสม. ของกลุ่มเสี่ยงให้มีทักษะเฝ้าระวังสัญญาณเตือนและทักษะการช่วยเหลือเบื้องต้นสำหรับกลุ่มเสี่ยง
  - ให้ความรู้แก่ชุมชนผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เสียงตามสาย รายการวิทยุ ฯลฯ
  - นำเสนอผู้บริหารเพื่อผลักดันในเชิงนโยบาย

ตัวอย่าง มาตรการที่ควรมีตาม TK MODEL สำหรับจังหวัด

Suicide

Common precipitating

1. ปัญหาในชีวิต 85%
  - 1.1 ปัญหาความสัมพันธ์ 24% (ทะเลาะในครอบครัว, น้อยใจ, ถูกทำร้าย)
  - 1.2 การเจ็บป่วย 20% (เป็นภาระครอบครัว, ทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วย)
  - 1.3 เงิน -หนี้สิน 16 % (ตกงาน, มีหนี้สินจากการค้าประกัน)
2. อาการทางจิตกำเริบ 44%
3. พิษจากสุรา 16 %
4. พิษจากยาเสพติด 16%

IDEAS

Goal : การฆ่าตัวตายลดลงจากปี 2565 ร้อยละ 30

การจัดหรือบรรเทาปัจจัยกระตุ้น

6. มาตรการพัฒนาศักยภาพผู้ให้การรักษาและนักจิตบำบัด : เพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้พยายามฆ่าตัวตายจากวิกฤติชีวิตที่มีสาเหตุจากปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน คู่สมรส และครอบครัว ต้องเพิ่มทักษะ Family counseling and therapy, couple counseling and therapy, problem solving therapy, Interpersonal psychotherapy, CBT แก่นักจิตวิทยาพยาบาลจิตเวช จิตแพทย์ ทุกอำเภอทั้งในภาคราชการและภาคเอกชน

Suicide attempt

1. ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 47%
  - น้อยใจถูกดูต่ำ 92 ราย
  - ผิดหวังความรัก 41 ราย
2. เศรษฐกิจ 41 ราย (หนี้สิน 21%, ยากจน 14%, ตกงาน 8%) ร้อยละ 38 %

การช่วยเหลือผู้รอดชีวิตและผู้ได้รับผลกระทบจากการฆ่าตัวตาย

7. มาตรการสร้างเครือข่ายการช่วยเหลือจากหลายวิชาชีพ : อาจเป็นในรูปแบบอาสาสมัคร หรือ แต่งตั้งในรูปคณะกรรมการจากหลายอาชีพประกอบด้วย นักสังคมสงเคราะห์ นักกฎหมาย นักการเงินการธนาคาร นักพัฒนาอาชีพ ตำรวจฯ เพื่อให้การช่วยเหลือรายที่มีวิกฤติชีวิตด้านอื่นที่ไม่ใช่ปัญหาสุขภาพเช่น เศรษฐกิจ กฎหมาย อาชีพ เป็นต้น เช่น คณะกรรมการสุขภาพจิตระดับจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ

กลุ่มวัยเรียนนักศึกษา อายุ 10-19 ปี 52%

พื้นที่ดำเนินการทุกอำเภอ
เน้น พื้นที่ที่มีอัตราการ
ฆ่าตัวตายสำเร็จสูง

การสร้างเสริมปัจจัยปกป้อง

8. มาตรการพัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาแก่วัยรุ่น :
  - Need analysis ในกลุ่มเสี่ยงของอำเภอที่มีอุบัติการณ์สูง
  - จัดประชุมวางแผนร่วมกับเครือข่ายครูเพื่อกำหนดแนวทางการเสริมสร้างปัจจัยปกป้องร่วมกัน

มาตรการที่ควรมีตาม TK MODEL

Goal : การฆ่าตัวตายลดลงจากปี 2565 ร้อยละ 5

Suicide

Common risk factors

1. ป่วยโรคทางจิตเวช
2. ป่วยโรคทางกายเรื้อรัง
3. เคยทำร้ายตนเอง
4. **ติดสุรา**
5. หุนหันพลันแล่น

Suicide attempt

1. โรคทางจิตเวช
- โรคซึมเศร้า - โรคจิต
2. โรคทางกาย
4. **ใช้แอลกอฮอล์**
5. ติดสารเสพติด

การเฝ้าระวังพบสัญญาณเตือน

Suicide

Suicide attempt

ดำเนินการทุกอำเภอ

การจัดและลดปัจจัยเสี่ยง

1. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพระบบดูแลผู้ติดสุรา
(ค้นหา/ประเมินผู้ดื่มสุรา **ASSIST** หรือ **AUDIT** เพื่อนำผู้ติดสุราเข้ารับการรักษ
, เพิ่มการติดตามป้องกันการกลับซ้ำ)
2. มาตรการพัฒนาศักยภาพผู้ให้การปรึกษาและนักจิตบำบัด (พี่ดูแลน้อง)
3. **BPSC** ทั้งบุคลากรสถ. ผู้ป่วย และญาติ
4. **ขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่**

การเฝ้าระวังในกลุ่มเสี่ยง

1. ค้นกรองเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา (**ASSIST** หรือ **AUDIT**, 8Q, 9Q)
(ผู้ป่วยติดสุราเข้ารับการประเมินทางสุขภาพจิตทุกราย)
2. ให้ความรู้ครอบครัว ญาติ ชุมชน เครือข่ายผสม. ผู้ดูแลในการดูแลเฝ้าระวังสัญญาณเตือน และทักษะการช่วยเหลือเบื้องต้น
3. ติดตามให้ผู้ป่วยรับประทานยาต่อเนื่อง
4. คัดกรอง ประเมินโดยใช้ 8Q ทุกเดือน (โดยผู้บำบัด)

มาตรการที่ควรมีตาม TK MODEL

Goal :การฆ่าตัวตายลดลงจากปี 2565 ร้อยละ 5

Suicide

Common precipitating

- 1.ปัญหาในชีวิต
  - 1.1 ปัญหาความสัมพันธ์
  - 1.2 การเจ็บป่วย
  - 1.3 เงิน -หนี้สิน 16
2. อาการทางจิตกำเริบ
3. พิษจากสุรา
4. พิษจากยาเสพติด

การจัดหรือบรรเทาปัจจัยกระตุ้น

1. พัฒนาทักษะการสื่อสารในครอบครัว องค์กร สถานที่ทำงาน
2. ประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง (วิทยุชุมชนในพื้นที่) เรื่องการสื่อสารเชิงบวก

Suicide attempt

1. ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
  - น้อยใจถูกดูต่ำ
  - ผิดหวังความรัก
2. เศรษฐกิจ

การช่วยเหลือผู้รอดชีวิตและผู้ได้รับผลกระทบจากการฆ่าตัวตาย

1. พี่นพู่ เยียวยา ติดตาม ผู้ใกล้ชิด บุคคลในครอบครัว
2. การขอรับสนับสนุน การช่วยเหลือรายครอบครัวจากหน่วยงานรัฐ

กลุ่มวัย

พื้นที่ที่มีอัตราการ
ฆ่าตัวตายสำเร็จสูง

การสร้างเสริมปัจจัยปกป้อง

1.RQ

ข้อเสนอแนะมาตรการและกิจกรรม
ป้องกัน
แก้ไขปัญหาม้าตัวตาย
จังหวัดลำพูน
ปีงบประมาณ 2566

Thank you

